

Sygn. akt IV Pa 25/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 czerwca 2018r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SSO Katarzyna Antoniak

Sędziowie: SO Jacek Witkowski

SO Jerzy Zalasieński (spr.)

Protokolant st.sekr.sądowy Dorota Malewicka

po rozpoznaniu w dniu 27 czerwca 2018 r. w Siedlcach

na rozprawie

sprawy z powództwa H. G.

przeciwko Zespołowi Szkół w O.

o odprawę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 14 grudnia 2016r. sygn. akt IV P 62/16

I. zmienia zaskarżony wyrok i zasądza od Zespołu Szkół w O. na rzecz H. G. kwotę 18654 (osiemnaście tysięcy sześćset pięćdziesiąt cztery) zł z ustawowymi odsetkami od dnia 12 marca 2013r. do 31 grudnia 2015r. oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 01 stycznia 2016r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od Zespołu Szkół w O. na rzecz H. G. kwotę 4050 (cztery tysiące pięćdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje.

J. Z. K. A. J. W.

Sygn. akt IV Pa 25/17

UZASADNIENIE

W pozwie z 11 marca 2016 r. powódki H. G. wnosila o zasądzenie od pozwanego Zespołu Szkół w O. kwoty 18.654 zł tytułem odprawy z ustawowymi odsetkami od 12 marca 2013 r. do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu podniosła, że rozwiązanie z nią stosunku pracy nastąpiło wyłącznie z przyczyn wskazanych w art. 20 ust. 1 pkt 1 Karty Nauczyciela, tj. zmian organizacyjnych powodujących zmniejszenie liczby oddziałów w szkole

lub zmian planu nauczania uniemożliwiających dalsze zatrudnianie nauczyciela w pełnym wymiarze zajęć. W związku z tym powinna otrzymać odprawę w wysokości 6- miesięcznego wynagrodzenia.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. Uzasadniając swoje stanowisko strona pozwana podniosła, że rozwiązanie z powódką umowy o pracę 11 marca 2013 r. na mocy porozumienia stron nie miało związku z przyczynami wskazanymi w art. 20 ust. 1 pkt 1 Karty Nauczyciela. Rozwiązanie umowy o pracę nastąpiło na wniosek powódki. Jego powodem była niezdolność do wykonywania przez powódkę pracy z powodów zdrowotnych. Powódka okazała zaświadczenie od lekarza prowadzącego dr T. W. wskazujące na jej niezdolność do pracy. Sama zaproponowała rozwiązanie umowy w sytuacji niemożliwości jej wykonywania po wyczerpaniu urlopu dla poratowania zdrowia i świadczenia rehabilitacyjnego.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 14 grudnia 2016r. Sąd Rejonowy w Siedlcach oddalił powództwo odstępując jednocześnie od obciążania powódki kosztami procesu.

Z ustaleń Sądu I instancji wynika, że H. G. była zatrudniona w Szkole Podstawowej w O. od 27 stycznia 1983 r. na stanowisku nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej w pełnym wymiarze czasu pracy. Od 30 maja 2003 r. H. G. posiada stopień nauczyciela dyplomowanego. W okresie od 6 września 2010 r. H. G. przebywała na zwolnieniu lekarskim do 13 marca 2011 r., urlopie dla poratowania zdrowia od 14 marca 2011 r. do 13 marca 2012 r., zwolnieniu lekarskim od 14 marca 2012 r. do 11 września 2012 r. oraz na świadczeniu rehabilitacyjnym w wymiarze 6 miesięcy od 12 września 2012 r. do 10 marca 2013 r. (niedziela).

14 stycznia 2013 r. psychiatra T. W. sporządził zaświadczenie o stanie zdrowia, w którym wskazał, że H. G. choruje na zespół paranoidalny i zaburzenia następu, w związku z czym nadal jest niezdolna do pracy.

21 stycznia 2013 r. H. G. złożyła wniosek o przyznanie świadczenia rehabilitacyjnego na kolejny okres. Orzeczeniem z 28 lutego 2013 r. lekarz orzecznik ZUS stwierdził, że brak jest okoliczności uzasadniających ustalenie uprawnień do świadczenia rehabilitacyjnego, a H. G. jest częściowo niezdolna do pracy do 28 lutego 2014 r. Następnie 7 marca 2013 r. H. G. złożyła sprzeciw od powyższego orzeczenia, a 15 marca 2013 r. cofnęła złożony sprzeciw. Decyzją z 2 kwietnia 2013 r. ZUS II Oddział w W. odmówił przyznania H. G. prawa do świadczenia rehabilitacyjnego od 11 marca 2013 r. Od 1 kwietnia 2013 r. H. G. ma przyznane prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy.

W dniu 11 marca 2013r. po południu w domu dyrektor doszło do spotkania H. B. z H. G.. Podczas tego spotkania H. G. pokazała dyrektorowi zaświadczenie o stanie zdrowia z 14 stycznia 2013 r. wystawione przez lekarza psychiatrę T. W., a następnie podpisała wniosek o rozwiązanie umowy o pracę z dniem 11 marca 2013 r. na mocy porozumienia stron oraz rozwiązanie umowy o pracę na mocy porozumienia stron z dniem 11 marca 2013 r. Podczas tego spotkania panie nie rozmawiały na temat odprawy.

Zdaniem Sądu Rejonowego kwestią sporną w niniejszym procesie była rzeczywista przyczyna rozwiązania na mocy porozumienia stron stosunku pracy istniejącego między powódką a ówczesnym jej pracodawcą Szkołą Podstawową w O., która od 1 września 2013 r. weszła w skład pozwanego Zespołu Szkół w O.. Strony pozostawały w sporze odnośnie tego, czy przyczyną tą były zmiany organizacyjne powodujące zmniejszenie liczby oddziałów w szkole lub zmiany planu nauczania uniemożliwiające dalsze zatrudnianie nauczyciela w pełnym wymiarze zajęć, jak twierdziła powódka, czy też stan zdrowia pracownicy, jak twierdził pozwany. W ocenie Sądu I instancji strona powodowa nie przedstawiła żadnych dowodów, iż przyczyną zawarcia przez strony porozumienia o rozwiązaniu umowy z dniem 11 marca 2013 r. były zmiany organizacyjne powodujące zmniejszenie liczby oddziałów w szkole lub zmiany planu nauczania uniemożliwiające dalsze zatrudnianie nauczyciela w pełnym wymiarze zajęć. Z niekwestionowanej przez powódkę relacji dyrektor pozwanego i świadka R. K. wynika, że dyrektor pozwanego planowała przyznać powódce po 10 marca 2013 r. (końcowa data pobierania świadczenia rehabilitacyjnego), w razie dostarczenia zaświadczenia o zdolności do pracy, 18 godzin świetlicy (tj. 18/26 etatu) oraz 4/18 zajęć dydaktyczno-wyrównawczych. Wynagrodzenie za przyznane godziny byłoby równe wynagrodzeniu za pracę dotychczas pobieranemu przez powódkę. Zdaniem Sądu I instancji rzeczywistą przyczyną rozwiązania umowy na mocy porozumienia stron był jedynie stan zdrowia powódki.

Świadczy o tym fakt wystawienia przez psychiatrę T. W. zaświadczenia o stanie zdrowia powódki z 14 stycznia 2013r, z którego wynika, że była ona nadal niezdolna do pracy. Nadto z treści orzeczenia lekarza orzecznika ZUS z 28 lutego 2013 r., decyzji z 2 kwietnia 2013 r. o odmowie przyznania prawa do świadczenia rehabilitacyjnego od 11 marca 2013 r. oraz decyzji o przyznaniu od 1 kwietnia 2013 r. prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności o pracy wynika, że w tamtym okresie powódka prawdopodobnie nie uzyskałaby zaświadczenia o zdolności do pracy na stanowisku nauczyciela z uwagi na częściową niezdolność do pracy.

Od wyroku tego apelację wywiodła powódka zarzucając Sądowi naruszenie przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 233 § 1kpc polegające na braku wszechstronnego rozpatrzenia materiału dowodowego i w zupełności pominięciu dowodów z zeznań świadków i stron postępowania oraz dowodów z dokumentów, w zakresie bezspornie potwierdzonym przez Sąd w wydanym orzeczeniu i wynikającym ze wskazanego materiału dowodowego, a dotyczącym nie rozpatrzenia zasadności powództwa w zakresie innej podstawy prawnej zasądzenia wynagrodzenia tytułem odprawy na rzecz powódki w związku z rozwiązaniem stosunku pracy na podstawie mianowania, a mianowicie art. 23 ust. 1 pkt 3 Karty Nauczyciela i art. 28 ust. 1 Karty Nauczyciela i ustalonych okoliczności faktycznych, że z powódką rozwiązano stosunek pracy za porozumieniem stron wyłącznie z powodu jej stanu zdrowia i wobec tego orzeczenia lekarza o niezdolności powódki do wykonywania dotychczasowej pracy.

Wskazując na powyższe zarzuty apelujący wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kwoty 18.654 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 12 marca 2013 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów procesu wg norm przypisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego za pierwszą i drugą instancję.

W uzasadnieniu apelacji pełnomocnik powódki podniósł, że Sąd I instancji bezspornie ustalił w toku postępowania, że rzeczywistą przyczyną rozwiązania stosunku pracy była orzeczona przez lekarza niezdolność powódki do wykonywania dotychczasowej pracy. Wobec tych ustaleń Sąd powinien na mocy art. 23 ust.1 pkt.3 i art. 28 ust.1 karty Nauczyciela zasądzić odprawę w wysokości wynagrodzenia za 6 miesięcy.

W odpowiedzi na apelację strona pozwana wnosila o jej oddalenie. Uzasadniając swoje stanowisko podniosła, że Sąd nie mógł zasądzić odprawy na innej podstawie prawnej niż wskazana w pozwie, ponieważ orzekłby ponad żądanie. Ponadto zasądzenie odprawy wskazanej w apelacji nie jest możliwe z powodu przedawnienia.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył co następuje.

Apelacja zasługuje na uwzględnienie.

W apelacji pełnomocnika powódki przedstawione zostały zarówno zarzuty naruszenia prawa materialnego, jak i procesowego. W tym miejscu należy zauważyć, że prawidłowość zastosowania lub wykładni prawa materialnego może być właściwie oceniona jedynie na kanwie niewadliwie ustalonej podstawy faktycznej rozstrzygnięcia. Skuteczne zatem zgłoszenie zarzutu dotyczącego naruszenia prawa materialnego wchodzi zasadniczo w rachubę tylko wtedy, gdy ustalony przez sąd pierwszej instancji stan faktyczny, będący podstawą zaskarżonego wyroku, nie budzi zastrzeżeń (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 1997 r., II CKN 60/97 – OSNC 1997, z. 9, poz. 128).

W pierwszej kolejności należy więc odnieść się przedstawionego w apelacji zarzutu naruszenia przepisów postępowania, a mianowicie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów oraz brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego w sprawie, w sytuacji gdy materiał wskazywał na zasadność powództwa. Tak formułując zarzut naruszenia przepisów postępowania pełnomocnik powódki ograniczył się jedynie do powtórzenia treści art. 233 § 1 k.p.c. Nie wskazał natomiast na czym polega obraza ostatnio powołanego przepisu, której dopuścił się Sąd I instancji. W tym miejscu należy zauważyć, iż naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. obejmuje błędy popełnione przy ocenie zebranego w sprawie materiału dowodowego mające miejsce w następujących przypadkach:

a/ gdy z treści dowodu wynika co innego niż przyjął sąd;

b/ gdy pewnego dowodu zebranego nie uwzględniono przy ocenie – wbrew obowiązкови oceny całokształtu okoliczności sprawy;

c/ gdy sąd przyjął pewne fakty za ustalone, mimo że nie zostały one w ogóle lub są niedostatecznie potwierdzone;

d/ gdy sąd uznał pewne fakty za nieudowodnione, mimo że były ku temu podstawy;

e/ ocena materiału dowodowego koliduje z zasadami doświadczenia życiowego lub regułami logicznego wnioskowania.

W sprawie niniejszej żaden z tych przypadków nie zachodził. Sąd Rejonowy dokonał prawidłowej oceny całego zgromadzonego w sprawie niniejszej materiału, bez przekroczenia przy tym granic swobodnej oceny dowodów zakreślonych dyspozycją art. 233 § 1 k.p.c. Sąd I instancji na podstawie przeprowadzonych w sprawie dowodów dokonał prawidłowych ustaleń dotyczących przyczyn rozwiązania przez strony stosunku pracy w drodze porozumienia stron. Ustalenia te Sąd Okręgowy podziela w całej rozciągłości. W uzasadnieniu apelacji skarżący ustaleń tych nie kwestionuje.

Zasadny jest zarzut naruszenia prawa materialnego poprzez niezastosowanie art. 28 ust.1 KN w związku z art. 23 ust.1 pkt.3 KN. Sąd Okręgowy podziela tu stanowisko apelującego, że wskazanie niewłaściwej podstawy prawnej dochodzonego roszczenia nie jest dla sądu wiążące. Należy zauważyć, że ani przepis art. 187 kpc, ani art. 126 i następne kpc nie zawierają wymogu przytoczenia podstawy prawnej roszczenia. W punkcie 1 pozwu pełnomocnik powódki wnosil o zasądzenie kwoty 18.654 zł tytułem odprawy nie precyzując o jaką odprawę powódka się ubiega. W uzasadnieniu pozwu podniesiono jedynie, że rozwiązanie stosunku pracy z powódką nastąpiło z przyczyn określonych w art. 20 ust.1 pkt 2 KN. W tej sytuacji, zdaniem Sądu Okręgowego, po ustaleniu, że rozwiązanie stosunku pracy nastąpiło z uwagi na stan zdrowia powódki, obowiązkiem Sądu I instancji było rozważenie czy nie zachodzą podstawy od uwzględnienia powództwa w oparciu o przepis art. 28 ust.1 KN w związku z art. 23 ust.1 pkt.3 KN.

Sąd Okręgowy nie podziela argumentacji zawartej w odpowiedzi na apelację. Zdaniem Sądu Okręgowego sprecyzowanie w apelacji podstawy prawnej dochodzonego roszczenia nie jest zmianą powództwa w rozumieniu art. 193 kpc. Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu Apelacyjnego w Szczecinie wyrażone w sprawie IACz 133/14 (Lex nr 1459079) zgodnie z którym samo wskazanie alternatywnej podstawy materialnej dochodzonego roszczenia procesowego, bez zmiany żądania i okoliczności faktycznych je uzasadniających nie stanowi przedmiotowej zmiany powództwa.

Celem ustalenia, czy H. G. od dnia 11 marca 2013r. czyli od daty rozwiązania stosunku pracy była niezdolna do wykonywania dotychczasowej pracy nauczyciela Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłej psychiatry B. G.. Sąd Okręgowy podzielił opinię biegłej (k.175-177) z której wynika, że powódka od dnia 11 marca 2013r. jest niezdolna do pracy w zawodzie nauczyciela z uwagi na chorobę psychiczną. Tym samym spełnione zostały warunki z art. 23 ust.1 pkt.3 KN. Zgodnie z utrwalonym orzecnictwem (patrz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10.03.2015r. II PK 120/14 – Lex nr 1682205) w świetle art. 23 ust. 1 pkt 3 ustawy z 1982 r. - Karta Nauczyciela podstawę rozwiązania stosunku pracy z nauczycielem mianowanym stanowi niezdolność nauczyciela do wykonywania dotychczasowej pracy, stwierdzona orzeczeniem lekarskim, a nie samo orzeczenie lekarskie o istnieniu takiej niezdolności, które jest jedynie dowodem podlegającym ocenie sądu. Powódka spełniła zatem warunki określone w art. 23 ust.1 pkt.3 KN i nabyła prawo do odprawy w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia w oparciu o art. 28 ust.1 KN. Sama wysokość odprawy była w sprawie bezsporna.

Na marginesie warto również zaznaczyć, że odmowa wypłaty odprawy powódce jest w ocenie Sądu Okręgowego, sprzeczna z zasadami współżycia społecznego wyrażonymi w art. 8 KP. Powódka jest osobą chorą. Jej schorzenie łączy się z poważnymi zaburzeniami psychicznymi, których prawdopodobnie nie ujawniła swojemu pełnomocnikowi. Skutkowało to przytoczeniem w pozwie niewłaściwej podstawy prawnej. Strona pozwana przez cały czas

konsekwentnie utrzymywała, że rozwiązanie stosunku pracy nastąpiło ze względu na stan zdrowia powódki. W tej sytuacji, po uzyskaniu stosownego zaświadczenia lekarskiego, powinna wypłacić jej odprawę.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na mocy art. 386 par. 1 kpc orzekł jak w sentencji wyroku. O kosztach procesu Sąd orzekł na mocy art. 98 kpc w związku z par. 2 pkt.5 i par. 10 pkt.1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. 2015 poz. 1800)

J. Z. K. A. J. W.